

Izhaja, izvemšil pondeljek, vsak dan ... Prof. F. Peric. — Tisk ...

Uredništvo ... Knjižnica ...

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v ...

Vojna na Kitajskem

Ze nekoliko tednov poročajo listi dan za dnem o krvavih borbah, v katere je zapletena sedaj vsa ogromna kitajska republika.

In ko pravimo, da so kitajski pokrajinski generali resnični gospodarji na Kitajskem, ne pomeni to, da je njihovo gospodarstvo absolutno le v vojaškem pogledu.

Tako se je zgodilo tudi sedaj; meščansko vojno na Kitajskem je izzvala neka naredba pekingske vlade, katero so smatrali nekateri generali za škodljivo njihovim interesom.

Tudi sedaj se vrši borba v glavnem med tema dvema gospodoma, katerih eden — Čang-Co-Lin — je absolutni gospodar Mandžurije, medtem ko gospodari Vu-Pej-Fu v pokrajini od Pe-Ci-Li do Honana.

Radi tega smatramo za potrebno, da podamo našim čitateljem pregledno sliko položaja na Kitajskem, da bodo lahko z razumevanjem sledili poročilom o teh dogodkih.

To bil čisto vojaški položaj sedanjih zmešnjav na Kitajskem. Kar se tiče idej, ki vodijo posamezne stranke v boj, jih je le težko razlikovati.

dar Kvang-Tunga s Kantonom je baje v zvezi s sovjetsko Rusijo, a glede Čang-Co-Lina se trdi, da je sklenil z Rusijo tudi formalno politično pogodbo.

Se le po zavzetju glavnega mesta po nasprotnih sedanje vlade nastane oni nevarni trenutek, ko bodo morale prizadete države Rusija, Japonska, Amerika in Anglija čuvati svoje posebne politične in gospodarske interese.

Prometni minister on. Ciano je dal uredniku omenjenega lista nekaj pojasnil v tem vprašanju. Prednik sedanjeja prometnega ministra je razdelil Italijo v naslednje cone: 1. Ligurija, Piemont, Lombardija; 2. obe Benetiji; 3. Julijska Krajina; 4. Srednja Italija in Sardinija; 5. Južna Italija in Sicilija; 6. velike medmestne zveze.

Da se zagotovi podjetju italijanski značaj, se razdelijo delnice v 2 kategoriji A in B. Kategorija A obsega 60% vseh delnic in mora ostati v rokah italijanskih državljanov ali družb, prometno ministrstvo ima pravico zahtevati, da se glasijo delnice na ime; kategorija B obsega ostalih 40%. Država ima pravico po 20 letih odkupiti vse materialja.

Podjetja, ki bodo prevzela telefonsko službo, ne bodo smela v prvih 3 letih povišati tarifov. Verjetno je, da se bodo tarifi radi konkurence družb še znižali.

Grozna nevihta na Tridentinskem šest človeških žrtev

BASSANO, 26. Ponoci je v cil med Borgo Valsugana in Strignom razsajala silna nevihta, ki je trajala več ur. Vsi hudourniki so narasli preko bregov, glavni kraji so pod vodo in ceste so se spremenile v rečne struge.

Snoč in toča na Novarskem NOVARA, 26. Po severnem Novarskem je včeraj padala toča in zapadlo je tudi mnogo snega. Po vsej deželi je temperatura znatno padla.

Radič postaja monarhist

ZAGREB, 26. (Izv.) Med pristasi Zajednice in HRSS vlada velik optimizem glede sporazuma, ki je bil dosežen med vlado in Radičevci.

Iz dobroobveščenih krogov poročajo, da se je Radič že sprijaznil z monarhijo v angleškem smislu. Seveda ne zahteva Radič za Hrvatsko istih prednosti, ki jih uživa Irska.

Jugoslovenska delegacija za konferenco v Benetkah

BEOGRAD, 26. (Izv.) Vlada je določila za pogajanja, ki se pričnejo med Italijo in Jugoslavijo v Benetkah dne 1. oktobra, naslednjo delegacijo: dr. Otokar Rybář, predsednik; člana: prof. Šilović in dr. Figmater. Delegaciji so dodeljeni 3 izvedenci in več tajnikov.

Finančni odbor se ne sestane več

BEOGRAD, 26. (Izv.) V vladnih krogih trdijo, da se finančni odbor ne sestane več, ker ni potrdil kredita 140 milijonov prometnemu ministrstvu. Do 20. oktobra se bodo vršile nove volitve odbora.

Masarykov sin čehoslovaški poslanik v Londonu

PRAGA, 26. Sin predsednika Masaryka, legacijski svetnik Jan Masaryk, ki biva trenutno s čehoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešom v Ženevi, bo po svojem povratku imenovan za poslanika v Londonu.

Atentat na kralja Borisa se potrjuje

BEOGRAD, 26. Vesti o atentatu na bolgarskega kralja Borisa, ki so bile prvotno energično demantirane, se sedaj potrjujejo. Atentator sicer kralja ni pogodil, a Boris je prestrašen omedlel in se je zato sprva mislilo, da je mrtev.

Protogerov propadel

SOFIJA, 26. Včeraj so se tu vršile volitve načelnika makedonske organizacije. Kandidiral je tudi gen. Protogerov, ki pa je pri volitvah propadel. Za načelnika je bil izvoljen Kara Azev, učitelj v Džumaji in osebni prijatelj Todora Aleksandrova.

Razprava za omejitve mednarodnih sporov na ženevskih pogajanjih

ZENEVA, 26. Čehoslovaški minister zunanjih zadev dr. Beneš je dal včeraj popolne pred tretjo komisijo izčrpano poročilo, ki navaja, kako bi se po novi pogodbi postopalo v slučaju mednarodnih konfliktov. Po paktu Društva narodov je postopek sledeči: 1. Konflikt izbruhne. 2. Svet Društva narodov poskuša s posredovanjem. Ako ostane posredovanje brezuspešno in pride do vojne, ima svet Društva narodov konstatirati, kdo je kriv.

Po načrtu novega protokola bi pa bilo postopanje sledeče: 1. Konflikt izbruhne. 2. Uvede se postopanje pred razsodiščem. 3. Svet Društva narodov stori potrebe ukrepe, da se prepreči razširjenje konflikta ali njegova poostreitev. Ako se odkloni razsodišče in prične vojna ali odklonijo začasni ukrepi sveta, potem svet ugotovi, kdo je napadalec. Ali je zato potrebna soglasnost ali ne, še ni jasno.

Jugoslovenski predlogi

ZENEVA, 26. V komisiji za razorožitev je stavil dr. Kosta Kumanudi par važnih predlogov, ki jih je plenarna seja soglasno sprejela. Dr. Kumanudi je opomnil, da člen 6. protokola o razorožitvi ne preduhva vseh razmer, ki ogrožajo mir.

Pred rekonstrukcijo berlinske vlade

BERLIN, 26. Načelstvo parlamentarne skupine ljudske stranke se je davi zgledilo pri kancelarju Marxu ter mu izrazilo željo, da bi tudi konservativci vstopili v vladno koalicio.

Italijansko-nemška trgovinska pogajanja se bodo začela v novemburu

BERLIN, 26. Govorica teh dni o začetku uradnih pogajanj za sklenitev trgovinske pogodbe med Italijo in Nemčijo se zanikuje. Vendar pa ni izključeno, da se bodo ta pogajanja začela proti koncu novembra meseca.

Parcelacija državnih veleposestev v Poljski

VARŠAVA, 26. V poljskem ministrstvu za poljedelstvo se proučuje že več časa načrt za izvedbo parcelacije 19 tisoč ha državnih veleposestev. Pobudo za to parcelacijo je dalo ministrstvo za agrarno reformo.

Nov list v Poljski

KATOVICE, 26. Poslanec Korfanty, poznani vodja gornješleskega upora iz leta 1921, bivši podprednik v Vitosovem kabinetu l. 1923, je ustanovil v Katovicah

velik politični list «Polonia». Prva številka tega lista je izšla 21. t. m. in kaže, da bo kakor po vsebini, tako po obliki, zavzemal prvo mesto med poljski časopisi.

Zračna pošta Brindisi - Atene - Carigrad

ATENE, 26. Z italijansko družbo «Aero Express» je bil sklenjen dogovor za ustanovitve zračne zveze za potniški in poštni promet Brindisi-Atene-Carigrad.

Spanija in italijanska vojaška organizacija

MADRID, 26. Kralj je z dekretom pooblastil viteza Cavalcantija, da proučuje v Italiji vojaško organizacijo, ki je bila izvedena v povojni dobi.

Izjalovljena pogajanja v Kitajski

LONDON, 26. Agencija Reuter dobiva iz Shanghaija: Mirovna pogajanja med povelj-

Starišem soloobveznih otrok prvega in drugega ljudskoslovskega razreda

Na razna povpraševanje in v svrhu boljše informiranja prilagamo spodaj ponovno obrazec za prijave k pouku materinščine v dodatnih urah.

Gentilejeva reforma v svojem četrtem členu pravi: Učni jezik je v vseh sošah državni jezik, t. j. italijanski. — Iz prakse vemo, da nam je ta reforma vzela lani prvi razred, a letos nam vzame drugi razred.

della Scuola Elementare ljudske šole

Il (la) sottoscritt... Podpisano... quale padre, madre, tut. . . . ., abitante a . . . . . No. . . . ., stanujoč . . . . . v . . . . . št. . . . .

prenota a sensi dell'art. 4 del R. D. No. 2185, dd. 1 ottobre 1923

prijava v smislu kr. zakona, št. 2185, člen 4, z dne 1. oktobra 1923

per l'insegnamento della lingua slovena (croata) nelle ore aggiunte. k pouku slovenskega (hrvatskega) jezika v dodatnih urah.

li . . . . . 1924. dne . . . . . 1924.

Starši! Ali Vam je treba še dopovedovati potrebo tega koraka, ki ga morate napraviti? Ali Vas bi ne bilo lahko do groba sram, če bi se ne zavedali Vaše svete dolžnosti? Mislimo in prepričani smo, da bi bilo vsako priporočanje odveč in da so naši starši svesti si svoje naloge in gotovo prijavijo svoje otroke h pouku slovenskega oziroma hrvatskega jezika v dodatnih urah.

On. Finzi na klopi

Bilo je dne 13. junija, 1924., par dni po umoru poslanca Matteottija, ko je nenadoma zatolnilo sonce, ki se je do tedaj tako lepo smehljalo državnemu podtajniku Finziju, kateri ni še dosegel niti trideset let.

MAGDALENSKA PODR. «SOL. DRUSTVA» priredi jutri ob 18. uri veselico v dvorani gostilne «ex Subieta» pri Sv. Soboti.

SOLA «GLASBENE MATICE» V TRSTU. Vpisovanje v šolo «Glasbene Matice» se vrši danes od 10. do 12. in od 16. do 19. ure in jutri od 10. do 12. ure v ulici Torre bianca št. 39. L. nad. (levo).

Prednaznanilo. Razni vinogradniki ne tržejo nezrelega grozdja, zato bo prava trgatve v nedeljo 12. oktobra v svetovivskem Nar. domu. Tam se bo dobilo sladko vipavsko grozdje. Kdor bo ročen in zvit, se ga bo najedel, jako ceno do sitega. Drugače pa bo z nerodnim. . . . . A kaj bi že danes govorili! Vsak naj si zapiše ta dan v svojo beležko, da ne zamudi te izredne prilike. V prostorih otro. vrta pa varjet z lepim programom. Čisti dobiček gre S. dr. in Z. druž., ki vzdržuje tečaj istotam.

Društvene vesti

Slov. ak. ler. dr. Balkan. Danes ob 18. uri seja razsodišča. — Predsednik. D. K. N. Tommaseo — Trst, Danes ob 16.15

nikli čet, ki se borijo za posest Shanghaija, so se izjalovila.

Protest evropskih vlad

PEKING, 26. Zastopniki evropskih držav so predali ministruv zunanjih zadev v Pekingu in Kiang Tso Lihu spomenico, v kateri izjavljajo, da sicer ne nameravajo intervenirati v sedanji kitajski meščanski vojni, pač pa obsojajo obstreljevanje zasebnih posilij. V slučaju, da bo imetje tujeve utrpelo škodo vsled obstreljevanja, se bodo krive oblasti klicale na odgovor.

MADRID, 26. Glasom uradnih poročil o operacijah na maroškem bojišču prodirajo španske čete z nezantnimi izgubami. Pri poslednjih bojih so našli Španci na bojišču 36 mrtvih upornikov, ki so bili oblečeni v uniforme španskih vojakov.

Posledice poitalijančevanja krajevnih imen

Pišejo nam: V Sv. Križu vipavskem se zgodijo včasih še veselejši stvari kakor to, da vlak pozabi popotnike na postaji. Po dolgi vožnji, ki popotnika utruji in naveliča, mu zna železniška uprava vzbuditi prijetno iluzijo, da je že dospel na svoj cilj, če je namenjen, recimo v Ajdovščino. To se zgodi seveda le Italijanom, ki ne poznajo naših krajev, letoviščarjem, izletnikom, predvsem pa novodošlecem iz starih pokrajin, ki si med nami iščejo zasluzka, in teh ni malo.

Biserina maša

Dne 24. septembra je praznovan preč. zlato-mašnik, vpkoleni župnik g. Ivan Wester svojo biserno mašo v svoji privatni kapeli v Skoiji Loki. Rojen je bil na Bledu dne 16. aprila 1838, v duhovnika pa je bil posvečen dne 24. septembra 1864. Pri tej maši so prisostvovali samo njegovi najozišji sorodniki namreč: brat Augustin, upokojeni gimnazijski profesor v Ljubljani ter štirje nečaki: Alojzij Wester, župnik v Grahovem pri Cirknici, Emil Wester, župnik na Repenjabru, Franc Wester kraljevi deželni šolski nadzornik in Ljubljani in Vincenc Mežan, vikar v Desklah pri Kanalu. Gospod demantni mašnik je služboval od l. 1864—1872 kot kapelan v Cerknem od tega časa dalje pa do konca svojega javega delovanja v Otaležu.

CANKARJEVO «POHUJSANJE» PRI SV. JAKOBU.

Jutri, v nedeljo, točno ob 8. uri zvečer, uprižori Čitalnica pri Sv. Jakobu duhovito farso «Pohujšanje» v dolini Sentflorjanski. Z mojstrskovo svojo roko nam pisatelj vodi čez oder najlepše tipe, ki jih je srečal v dolini Sentflorjanski, trga jih krinke z obličja in nam kaže njih prave obraze. Zato se poslužuje Cankar tudi hudice, ki ga spravi na oder. Ta hudica je pa pristno slovenski hudic, cmerav in neroden, zapeljan zapeljavec, prevrjen siepar, vsega smiljenja vreden. — V ljubli ulogi igra g. Terčič, član ljubljanskega gledišča in naš znanec izza predvojnih in povojnih časov, ki je prevzel tudi režijo igre. Ker se je bati navala, bo predprodaja listkov v nedeljo od 10—12 v dvorani DKD. Ker igra ni primerna za otroke, bo tem vstop k tej predstavi zabranjen.

MAGDALENSKA PODR. «SOL. DRUSTVA» priredi jutri ob 18. uri veselico v dvorani gostilne «ex Subieta» pri Sv. Soboti.

SOLA «GLASBENE MATICE» V TRSTU. Vpisovanje v šolo «Glasbene Matice» se vrši danes od 10. do 12. in od 16. do 19. ure in jutri od 10. do 12. ure v ulici Torre bianca št. 39. L. nad. (levo).

Prednaznanilo. Razni vinogradniki ne tržejo nezrelega grozdja, zato bo prava trgatve v nedeljo 12. oktobra v svetovivskem Nar. domu. Tam se bo dobilo sladko vipavsko grozdje. Kdor bo ročen in zvit, se ga bo najedel, jako ceno do sitega. Drugače pa bo z nerodnim. . . . . A kaj bi že danes govorili! Vsak naj si zapiše ta dan v svojo beležko, da ne zamudi te izredne prilike. V prostorih otro. vrta pa varjet z lepim programom. Čisti dobiček gre S. dr. in Z. druž., ki vzdržuje tečaj istotam.

Društvene vesti

Slov. ak. ler. dr. Balkan. Danes ob 18. uri seja razsodišča. — Predsednik. D. K. N. Tommaseo — Trst, Danes ob 16.15

Zenska podružnica «Bolskega društva» ima v torek 30. t. m. ob 18.30 svojo sejo v navadnih prostorih.

Dovolj smo počivali sedaj pa z vso vneto spet na delo, ker zima bo kmalu potrkala na duri in do tedaj moramo nabrati potrebno, redni sestanek s predavanjem. Srednjedolci, udeležite se točno in polnoštevilno. Vabljeni so posebno dijaki, kateri niso še vpisani v krožek. — Predsednik.

MDP-Trst. Dramatični odsek ima danes ob 20. uri vaje za «Jakoba Rudo» v prostorih na stari policiji. Točno!

Slov. akad. fer. dr. «Balkan». Javljamo, da se vrši jutri v nedeljo ob 10. uri dop. v dvorani DKD pri Sv. Jakobu XXVIII. redni občni zbor s je objavljanim dnevnim redom. K polnoštevilni udeležbi vabi — Odpor.

SPORT

Házena. Jutri, v nedeljo, se vrši na igrišču S. D. Adria pri Sv. Andreju házenaška tekma med četama SDA in MDP-Trst. Tekma obeta biti jako zanimiva in bo radi tega gotovo privabila obilo občinstva, posebno pa še, ker se bo pred to tekmo vršila nogometna tekma med II. četo SDA in četo M. D. Zarja iz Rojana.

Nogometna tekma prične ob 2.30 popoldne, házenaška pa ob 4.30.

Iz tržaškega življenja

Poceni jo je izkupila. Na čudežen način je ušla strašni smrti 3-letna Silvija Moschini, stanujoča v ulici Conti št. 20. Včeraj predpolne je brezskrbno prihitela iz domače veže na ulico in skočila ravno pred tramvaj, ki je privozil v istem hipu mimo. Prisotnosti duha in spretnosti tramvajskega uslužbenca se je zahvaliti, da ni prišlo do grozne nesreče; ko je zapazil deklico pred tramvajem, je takoj spustil varnostno napravo in stisnil zavore, da se je tramvaj skoro na mah ustavil. Voz je sicer deklico podrl na tla, vendar pa je zadobila le neznatne praske po rokah in nogah. Na lice mesta poklicani zdravnik resilne postaje ji je podal potrebno pomoč, nato jo je prepusil domači oskrbi.

Še o nesreči pri Sv. Križu. V včerajšnji «Edinosti» smo poročali o nesreči pri Sv. Križu, katere je bil žrtev 6-letni otrok. Naknadno smo prejeli natančnejše informacije, ki izpopolnjujejo včerajšnje poročilo. Deček, ki je na tako strašen način končal pod avtomobilom, je 6-letni Miroslav Košta, stanujoč v hiši št. 177. Mali Mirko se je bil obesil na voz Delavskih zadržug in se je spustil zopet na tla pred gostilno Štolfa. Voz je vozil zelo počasi, radi tega ni mogel dvigniti prahu, kakor se je prvotno domnevalo, posebno ker je bila cesta mokra. Krivdo pri nesreči je pripisovati v prvi vrsti šoferju, ker je vozil skbzki vas s preveliko brzino.

Branič je sina, pa jih je še on dobil. Z otroci je križ. Resničnost teh besed je izkusil težak Fran Marconcih, star 42 let, stanujoč v Čarboli zgornji št. 434. Včeraj popoldne je njegov 5-letni sinček Jordan nagajal nekemu starejšemu dečku, ki mu je zato prisolil zausnik. Marconcihu to ni bilo po volji; skočil je za dečkom, menda da bi ga naučil potrpežljivosti. To nakano pa mu je preprečil oče drugega dečka, 45-letni težak Anton Stok, ki se je zavzel za svojega sina. Moža sta se sporekla in prerekanju je sledil pretep, ki je za Marconciha slabo končal; dobil je od nasprotnika par krepkih udarcev z debelim kammom po glavi.

Pretep je končal s tem, da je Marconcih, ki je zadobil več hudih poškodb na glavi in so se mu tudi pretresli možgani, moral v mestno bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti kake tri tedne; Stok si pa hladi jezo v zaporu.

V znamenju noža. Preteklo noč okoli 24. ure sta se pred gostilno «Alla fermativa» v ulici Bosco sprla težaka Filip Fragiocomo, star 40 let, stanujoč v ljudskem prenočišču v ulici Pondares in 39-letni Ivan Rea, stanujoč na trgu Garibaldi. Prepriu je sledil hud pretep. Nenadoma je Rea potegnol nož ter sunil z njim nasprotnika dvakrat med rebra.

Vpitje ranjenca je privabilo na lice mesta orožnike, ki so ranilca arretirali, ranjenca pa posadili v javni avtomobil, s katerim je bil prepeljan v mestno bolnišnico. Fragiocomo je zadobil na desni strani prve rani, ki pa k sreči niso nevarne. Okrevl bo v 10 dneh, ako ne nastopijo kake komplikacije.

POROTNO SODIŠČE

Prijateljski odnosi med policijskim agentom in hudočelnem.

(Dopoldanska razprava.) Včeraj dopoldne se je pričela zanimiva razprava, ki je v zvezi s procesom Braico. Na zatožni klopi sedi sedem oseb: Marijan Razem; Josip Mosestigg, Jakob Meula, Alojz Medoet, Albert Schwiigel, Pasquale Covacich in Guido Kletschka. Vsi se bodo govorjali radi izsiljevanja. Proces bo trajal tri dni, morda še več.

Točno ob deveti uri so pripeljali vklejenega v porotno dvorano znanega hudočelca Marijana Razem, ki je bil pri procesu Braico obsojen na osemindvajset let ječe, ter ga zaprl v kletko. Navzočno občinstvo ga je z velikim zanimanjem opazovalo, in ravnatoko jih je on gledal izpod čela ter se jim smehljaj.

Ob 9.30 je predsednik sodnega dvora otvoril razpravo ter sestavil imenik porotnikov. Nato je prečital obtožnico.

V obtožnici je naglašeno, da sta v prvi polovici meseca oktobra leta 1921. dva bivša policijska agenta, in sicer obtožena Josip Mosestigg, od Davida, rojen leta 1885 in Alojzij Medoet, od Ivana, rojen leta 1879, izvršila na lastno roko, brez tozadnevne povelja s strani pristojnega oblastva, preiskavo v stanovanju Karla Capato v ulici S. Michele št. 22 ter zaplenila nekemu Ivanu Stocovatz, ki je bil ta čas v stanovanju, 950 lir, a Capatu 800 lir.

Josip Mosestigg je nadalje obtožen, da je leta 1922, skupno z Jakobom Meula, od Antona, rojenim leta 1892, po poklicu zidar, in Marijanom Razem, od Andreja, rojenim leta 1891, po poklicu urar, zaplenil nekemu Albertu Stoku 25 škatel tobaka.

Josip Mosestigg je še končno obtožen, da je skupno z Jakobom Meula zaplenil pred poli-

cijo nekemu Nemcu, po imenu Grünbaum večjo količino tobaka.

Po prečitani obtožnici je dal predsednik besedo obtožencu Josipu Mosestigu. Ta se je obrnil k porotnikom ter začel govoriti prav po zagovorniško:

Gospodje porotniki! Pripoznam vse, kar sem storil. Vem, da bi ne smel tega storiti, toda nisem mogel drugače, če sem hotel, da bom enkrat zaslužil one krivice, ki so strahovali tržaško prebivalstvo z umori in ropi.

Nekoč sem se seznanil z Marijanom Razem. Vedel sem, da je bil mož že večkrat kaznovan radi raznih hudočelstev; zato sem se z njim sprizajnil ter ga na razne načine pripravil do tega, da mi je marsikaj zaupal, kar mi je služilo v policijski službi.

Tako sem ga nekega dne srečal na ulici. Tiste dneve je bil izvršen napad v ravnateljstvu tramvaja v ulici Giulia. Meni je šinila dobra misel v glavo ter sem mu po ovinkih povedal, da sem šinjal, da je bil tudi on soudeležen pri napadu. On je sicer nekoliko časa trdil, da je nedolžen, končno mi je pa po pravici povedal, da je bil res soudeležen pri roparskem napadu. Jaz sem mu obljubil, da ga ne bom ovidil, ter ga tudi nisem, temveč sem pričakoval ugodnejši čas.

Obtoženec je še nadalje opisaval, kako so prišli po njegovi zaslugi na sled Braicovi tolpi in kako ga je kvestor pohvalil ter mu hotel dati 18.000 lir nagrade. On pa ni hotel sprejeti vsega denarja, temveč je izrazil mnenje, naj se denar razdeli tudi med njegove tovariše, ker so si tudi oni mnogo prizadevali, da se izsiljuje Braicovi pomagajo.

Mosestigg je potem opisal, kako je bilo s preiskavami. Najprej je preiskal stanovanje Capata v ulici S. Michele št. 22, ker so mu bili njegovi zaupniki Meula, Schwiigel, Covacich in Kletschka povedali, da hrani Capata doma kakih 7 kg kokaina. Preiskave so se udeležili vsi obtoženci, tudi Razem. Pri preiskavi niso našli kokaina. Mosestigg je zaplenil Capatu 950 lir, a mu jih je naslednjega dne zopet vrnil.

Pozneje je zaplenil nekemu človeku večjo množino tobaka in jo razdelil med obtožence; končno je še zaplenil večjo množino tobaka Nemcu Grünsvaidu. Ta tobak pa je izročil finančni oblasti. Vse to — je izpovedal Mosestigg — je delal edinole radi tega, da bi Razem zaupal v njega ter s časom sedel na limanice.

Preda. Zakaj niste obvestili vaše predstojnike o vseh teh zadevah?

Obtož.: Teh stvari nisem hotel nobenemu povedati, sicer bi mi znal kdo pokvariti načrt. Pravzaprav sem obvestil vitezga Adornija.

Preda. Danes ste povedali, da ste vrnili Capatu onih 950 lir. V preiskovalnem zaporu ste pa izjavili, da ste razdelili denar med zaupnike in sicer med obtožence. Pravzaprav ste figurirali s tem denarjem, kot da bi ga dali vi iz vašega žepa, kot nagrado, ker so vam oni pomagali, da ste izvedli o kokainu.

Mosestigg je bil v vidni zadregi, ter ni vedel, ali bi rekel, da je vrnil denar ali nasprotno.

Jakob Meula je izpovedal, da je srečal v Rojanu nekega prijatelja in ta ga je vprašal, če hoče prodati par kg kokaina. On je bil takrat brez službe ter je sprejel ponudbo. Tako je prvo spoznal Razema, Mosestiga in vse druge obtožence. S kokaino so potem tako napravili, da so imeli povod izvršiti preiskavo v stanovanju kupca, ki je bil Capata. Glede tobaka je povedal, da je bil tudi on deležen par škatel. O tistih 950 L ni vedel, da so bile zaplenjene, zato je sprejel od Mosestiga ponujenih 100 lir, ker je mislil, da mu jih je dal za nagrado.

Predsednik je hotel nato zaslišati Marijana Razema, toda ta je izjavil, da je lačen, ker ni jedel že par dni, in zato ne bo govoril. Na tej točki se je razprava zaključila.

(Popoldanska razprava.)

... ter se nadaljevala popoldne ob 4. uri. Prvi je bil zaslišan Marijan Razem. On je povedal, da je žrtev gospodov, ki sedijo danes poleg njega na zatožni klopi. Radi njih je bil namreč obsojen na 28 let ječe. Vse kar ste slišali danes — je nadaljeval Razem — od Mosestiga in o Meuli ne odgovarja resnici. Vem, da kdor je obsojen na 28 let ječe, temu je tam usojeno umreti. Zato, če dobim še par let, mi ne bo hudo, vendar pa bom povedal vse po pravici: Seznanil sem se s policistom Mosestiggem in ta me je vprašal, ali znam kje bi imel kdo tobak, da bi mu ga zaplenili in si ga potem razdelili.

(Smeh) Jaz sem res našel človeka, ki je imel večjo množino tobaka. Temu smo tobak lepo zaplenili in si ga potem delili. (Smeh).

Preda. Ste videli, da bi dala Stokovatz in Capato Mosestigu eden 950 lir, a drugi 800.

Razem: Vse sem videl, toda sedaj se ne spomnim več, kdo je dal 800 lir in kdo 950 lir. Medoet je povedal, kako je bil soudeležen pri preiskavi v stanovanju Capata z vsemi obtoženci. Ni vedel, da bi Stokovatz ali Capato dala Mosestigu denar. Pač pa mu je Mosestigg par dni poprej dal 150 lir, rekoč naj jih spravi v žep.

Preda. V preiskovalnem zaporu ste izjavili, da vam je Mosestigg dal 150 lir in je pri tem rekel: «Na, to ti pripade od kokaina».

Kako ste si razlagali te besede?

Obtož.: Mislim, da je to nagrada za preiskavo v polnem redu.

Obtoženec je potem še opisal žalostne družinske razmere.

Obtoženec Schwiigel Albert, od Frana, rojen leta 1895, po poklicu mehanik, je povedal, da so igrali posamezni obtoženci vsak svojo vlogo, samo da bi vlovili kupca kokaina Capata in posredovalca Stokovatz v pest. Schwiigel je pripomnil, da je bil zaupnik policije in da je to napravil, da bi dobil nagrado.

Obtoženec Pasquale Covacich, od Pasquala, rojen leta 1901, po poklicu uradnik in Kletschka Guido, od Ivana, rojen leta 1899, sta izpovedala isto kot Schwiigel.

Razprava se naaljuje danes ob 9. uri predpolne.

Vesti z Goriškega

AJDOVŠČINA. Vpisovanje v obrtno zadnjevalno šolo se bo vršilo v nedeljo 28. septembra od 8. do 10. ure. — Vodstvo.

Zopetno velikanstvo neurje v soški in baški dolini. Letos sta se menda zaklela proti našim goram nebo in zemlja. Se niso docela potihnila po časopisju obupna tarzanja o velikanski škodi, ki jo je povzročila začetkom tega meseca strašna toča, kakršne naši ljudje ne pomnijo tako zlepa, pa se je že zopet usulo v noči od srede na četrtak na naše gore tako neurje, kakršnega ljudje tudi ne pomnijo tako zlepa.

in razne druge predmete, je morala biti ponekod v naših gorah noč od srede na četrtak prava noč sodbe. V Kalu je v sredo popolnito prebivalstvo bilo zbujeno iz prijetnega spanja od strašnega viharja, gromenja in naliva. Voda je drla po vasi liki hudournik ter odnašala s seboj vse, kar ji je prišlo na pot. Najprej je udrila v prizemne prostore stanovanj in grozeče se je povzpela vedno višje, tako da so bili ljudje v strahu, da podere hiše in da jih pokopije pod razvalinami. Dvorišča je voda tako temeljito pomela, da niso izginila samo drva in drugi drobci, ampak tudi sami težki vozovi so se odpeljali z njo. Ponekod je voda vse letošnji pridelek sena, za prodajo in izvoz pripravljen les in dr. odnesla. V Grahovem je baje odnesla voda nekemu lesnemu trgovcu za 50.000 lir lesa.

Kakor smo že omenili, so to samo sluhi in zaključki, ker podrobna poročila iz prizadetih krajev še manjkajo.

Prenos trupel goriških dobrovoljcev. Včeraj popoldne so bila na svečan način pokopana na goriškem pokopališču trupla šestih Goričanov, ki so padli kot italijanski dobrovoljci na raznih italijansko-avstrijskih bojiščih v poslednji svetovni vojni. Ob 5. uri pop. se je zbral na vojaškem vežbališču pri žužni postaji veličasten spreved, ki je krenil in se pomikal po glavnih ulicah mesta, nakar so bila trupla padlih dobrovoljcev prepeljana in pokopana na goriškem pokopališču.

Dornberg. Jutri uprizori «Čitalnica» Jelenovo dramo «Dom». Zanimanje za prireditve je veliko, ker je omenjeno delo novo in še ni bilo podano na goriških odrih. Za uspeh prireditve jamčijo čitalničarji, ki so se vedno pokazali dobre igralce. Prireditve, ki je združena s tretje, se bo vršila v dvorani «Posojilnice in hranilnice» od 15.30 dalje.

Deske. Dne 22. t. m. — ponedeljek — se je podal zidar Pirjevec Anton iz Oseka po navadi na delo v Deskle, kjer je bil zaposlen. Ubogi revež je hiel od doma na postajo. Podal se je nato peš iz Gorice v Deskle — cele tri ure hoda. Prišel je do Plan — ves utrujen in izmučen — kar pridrvi tovorni avto gosp. Grusopin Antona iz Gorice, katerega je vodil nek Gornilšek iz Solkana — Pirjevec ga poprosi da bi ga peljal do Deskel — tričetr ure hoda — ker je zamudil vlak in se mu mudi na delo, toda šofer je moral njegovo prošnjo odkloniti, češ da ni dovoljeno, ne smem, dasi bi rad ustregel trudnemu delavcu. On (Pirjevec) videvši da mu noče — oziroma ne sme dovoliti stopiti na voz — je skočil na zadnji priprežni voz — ne da bi vedel šofer; peljal se je tako kakih par sto metrov, nakar — Bog si ga vedi kako — je omahnil ter padel na tla — pod zadnje kolo — katero mu je ob padcu — zdrobilo glavo ter po-

lomilo vse ude. — Odposlanec «Zelenega križa» podr. Deskle — prišel na lice mesta, ni mogel pomagati, ker je bil Pirjevec — že mrtev. — Pokopan je bil na pokopališču v Desklah ob udeležbi ožjih sorodnikov ter ob obilnem številu domačih občanarjev. — Rahla mu zemlja! Družini naše sožalje!

DAROVI

Franjo Benčič in Josip Glazar darujeta vsak po L 20.— za S. K. «Jadran», Herculje-Kozina. Denar hrani predsednik. Najlepša hvala!

Borzna poročila.

ogrskje krome	0.0290	0.0310
avstrijske krome	0.0390	0.0380
čehoslovake krome	67.90	68.30
dinarji	31.55	31.80
leji	11.25	11.75
marke	—	—
dolarji	22.65	22.80
francoski franki	120.—	120.50
švicarski franki	432.—	435.—
angleški funti papirnati	101.80	102.—
Belgijske (vojnoškodninske) obveznice	—	82.80

Danica Race

Silvo Grgič

učitelj

poročena

Herculje-Bazovica, 27. sept. 1924.

Mali oglasi

ISCEM zanesljivega in poštenega poslovodjo za gostilno in trgovino. Avgustina Gabrijele, Avče 481. 1215

PRAŠIČI, sedem tednov stari, se prodajo. Sv. M. Magd. zg. (okraj campanelle št. 702. 1216

GOSPODIČNO, večjo italijanske stenodatilografije, išče za takojšnji vstop tržaška tvrška. Prednost imajo večje slovensčine in nemščine. Ponudbe z navedbo zahtev pod «Resnost» na upravništvo. 1217

SLUŽKINJA z dobriimi spričevali išče službe najraje pri samostojnem gospodu. Naslov pri upravništvo. 1213

PROSTOR za mesnico, ki bi bil pripravljen do spomladi, se išče na Krasu, najraje v Stanje-lju. Naslov pri upravništvo. 1211

DVA UCENCA in poldelavci, se sprejmejo za kovaško obrt. Fischer, Rojan, Via dei More-ri 72. 1214

HISO, z dobro idočo gostilno ali trgovino jest-vm, kupim. Eventuelno vzamem v najem. Ponudbe pod «40.000» na upravništvo. 1212

UCENEC, zmogel popolnoma italijanskega je-zi-ka, se sprejme v manufakturno trgovino. Ponudbe pod «Ucenes» na upravništvo. 1208

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba. Govori slovensko. Tajnost zamajčena. Sla-vec. Via Giulia 29. 968

Vsem kar drugi kupijo, prodajo ali popravljajo, vas postreže vaša edina urarna in zlatarna

Piazza Garibaldi št. 2/I

Telefon 3-25.

POVH ALOJZIJ

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavnica Lit. 15.000.000.— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: TRST, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača).

Podružnice: ABBAZIA — FIUME — MILANO — ZARA.

Eskomptira trgovske menice. Daje predujme na blago, vrednostne papirje.

Jamči italijanske kredite v Jugoslaviji in jugoslovenske kredite v Italiji ter eskomptira tozadevne akcepte.

Otvorja akreditive za nakup blaga. Inkasira menice in račune. Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Izvršuje nakazila v dinarjih na vseh trgih Jugoslavije.

Sprejema vloge v Lirah in Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru. — Sprejema vloge na vložne knjižice ter jih obrestuje po 4% neto.

PODLISTEK

W. Collins:

BREZ IMENA

Roman.

Istočasno je sedela gospa Lecount v svoji spalnici. Bila je besna, ker se ji je prvi nas- kock ponerečil, vendar pa je ta bes ni zas- leplil, da ne bi spoznala, da je potrebno na- praviti drugi naskok, predno ji ne izmakne- tal naraščajoča zaslepljenost Noela Vanstone- ja. Zanka, ki jo je nastavila Magdalena, je zgrešila plan, zato je bilo treba nastaviti novo zanko njeni sestri.

Gospa Lecount si je dala primesti čaj ter napisala pismo starejši gospici Vanstone, ki naj bi odšlo z jutrišnjo pošto.

Tako se je končala praska tega dne. Vroča bitka je imela šele priti.

SESTO POGAVLJE.

Vsaka človeška bistroumnost ima svoje meje. Ko je kapitan Wragge dokadil svojo smodko, si je moral priznati, da je popolnoma na nejasnem o nadaljnjih korakih gospe Lecount.

Njegova izkušnja mu je povedala, da je

samo ena pot, ki vodi iz te zagate. Sklenil je, da zmcede svojo nasprotnico s tem, da popol- noma izpremeni svoj bojni načrt še predno bi imela čas izkoristiti položaj. Zato je dal po- zvati doli gospico Bygrave.

«Upam, da vas ne motim,» je rekel kapitan, ko je stopila Magdalena v sobo, «oprostite zaradi tobakovnega dima in dovolite mi nekaj besed o našem bodočem zadržanju. Odkrito povedano, gospa Lecount me je presenetila in jaz ji odvrnem poklon s tem, da jo tudi pre- jemanj. Imel sem že čast, da sem vam naprtil hud živčni napad, in moram vas prositi za dovoljenje, da vas smem spraviti na bolniško posteljo, če bi se gospod Noel Vanstone jutri zanimal za vas. Vprašanje iz Sea-View-Cot- tage: Kako se počuti gospica Bygrave jutraj? Odgovor iz North-Shingles: Slabše, gospica Bygrave ne sme iz sobe. Na ponovna dneva vprašanja, recimo tekem štirinajstih dni, če je treba, se odgovarja: Nič boljši. Ali zamorete prenesti ujetništvo? Nimam nič pravi temu, da se zgodaj v jutro ali pozno v večer malo izprehodite, toda tekem dneva morate biti v sobi kakor gospa Wragge.»

«Kaksen namen zasledujete pri tem? Je vprašala Magdalena.

«Moj namen je dvojen,» je odgovoril ka-

KRONE Lit. 1.92, goldinarji 5.15. Večje množine po ugodnih cenah. Via Pondares 6-1. 20

JODOPARILLINA

URARNA- ZLATARNA F. BUDA

Trst — Corso Garibaldi 35

(Podružnica Via Scalinata 1)

Kupuje krome, goldinarje, staro zlato, briljante in plačuje po najvišjih cenah. Razploga z veliko izbero vseh zlatih predmetov 14 in 18 karatnih, briljan- tov, dijamantov, srebrnine in ur po najnižjih cenah. (24)

Zlato, srebro, krome, platin, zobovje

kupuje

Zlatarna Albert Povh

Trst, Via Mazzini 46 (25)

Zaloga domačih vin.

Vipavsko, istrski refošk in kraški teran. Na

debelo in za družine Via Cunicoli 8, na drobnio in za družine Via Giuliani 32- Telefon 27-66.

Priporoča se lastnik

(12) FR. ŠTRANCAR.

PREDNO KUPITE POHIŠTVO

se Vam izplača v vsakem slučaju, da obiščete tudi

velika skladišča pohištva

:: M. STEINER ::

TRST, Via Geppa 17 — Via Pauliana 1

(Vogal Piazza Stazione)

Cene slonijo na velikem konsumu